

WWW.NAZADUSI.ESTRANKY.CZ

LOUŽNICKÝ ZPRAVODAJ

Číslo:**39. / 2010****pro týden****6. 10. 2010 – 13. 10. 2010****pravidelně nepravidelný týdeník z Loužnice a okolí**

**Vážení spoluobčané a čtenáři našeho Loužnického Zpravodaje,
jelikož jsem ztratila nějaká data, je možné, že nemám všechny vaše e-mailové
adresy.**

**Pokud máte ještě zájem o zasílání upomínek, že vyšel nový Loužnický Zpravodaj,
ohlašte se mi na e-mail: jana.mateaskova@klikni.cz**

Děkuji za pochopení.

Vaše Jana

Z DOMOVA

OZNÁMENÍ o době a místě konání voleb do zastupitelstva obce

Starosta obce LOUŽNICE podle § 29 zák. č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů oznamuje :

1. Volby do zastupitelstva obce se uskuteční v pátek dne 15.10.2010 od 14.00 hodin do 22.00 hodin a v sobotu dne 16.10.2010 od 8.00 hodin do 14.00 hodin

2. Místem konání voleb je volební místnost v budově Obecního úřadu, tj. čp 58

3. Každému voliči bude hlasovací lístek dodán nejpozději 3 dny přede dnem voleb. Ve dnech voleb volič může obdržet hlasovací lístek i ve volební místnosti.

4. Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svoji totožnost a státní občanství České republiky, popřípadě státní občanství státu, jehož občané jsou oprávněni volit na území České republiky. Totožnost a státní občanství prokáže volič občanským průkazem nebo cestovním pasem České republiky, jde-li o cizince, průkazem o povolení k pobytu. Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, popřípadě státní občanství státu, jehož občané jsou

oprávněni volit na území České republiky, nebude mu hlasování umožněno.

V Loužnici dne 21. září 2010 - Jindřich Kazda - starosta obce

Seznam všech kandidátů z naší obce, ale i z okolních obcí, okrsku Železný brod, najdete zde: http://www.zeleznybrod.cz/redakce/UserFiles/File/volby/seznam_vsech_kandidatu.pdf

Říší týden Vám připravím o komunálních volbách 2010 menší speciální rubriku.

CHYSTÁ SE VÝSTAVA

29 – 31. Října 2010 se chystá u nás v Loužnici výstava fotografií z let 1900 – 2000, více se dočtete na straně 3. v tomto Zpravodaji, či na plakátech vylepených v sokolovně a na OÚ. Nicméně jsou to fotografie

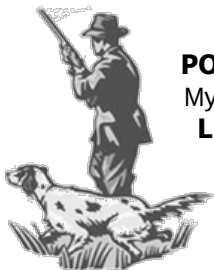
posbírané po celé obci, za něž děkujeme. Pokud, ale máte doma ještě nějaké další zajímavé fotografie z Loužnice (domy, lidi, akce apd.), budeme rádi, když nám je půjčíte, my si je okopírujeme a zase v pořádku vrátíme. Nebo pokud máte nějaké zajímavé předměty (knihy, výrobky co se zde vyráběli apd.), vztahující se k Loužnici, budeme rádi za jejich zapůjčení. Těšíme se na Vaši účast!

DOTISK KNIHY

Pokud máte zájem si ještě zakoupit knihu „ŽIVOT SE SKLEM“, nyní máte další možnost, kniha pojednává o životě mého pradědy, podnikatele z Loužnice, který zde měl továrnu Linson na výrobu rokoků. Tuto knihu nyní

můžete zakoupit nejen v Hospůdce Na Záluší v Loužnici, ale také v Infocentru v Železném Brodě, či v knihkupectví u Svárovských, na Malém Rynku v Železném Brodě. Kniha vyšla v Nakladatelství BOR - <http://www.naklbor.cz/> Jedná se o nakladatelství, které vydává, mimo jiné, knihy z našeho regionu.

POSLEDNÍ LEČ 2010

Myslivecký ples – „POSLEDNÍ LEČ 2010“ bude opět v Loužnické sokolovně a to v

sobotu 13. listopadu 2010. Předprodej lístků v Hospůdce Na Záluší bude každý pátek od 19.00 do 20.00 hod počínaje 15.10.2010 !!!

MATEŘSKÁ ŠKOLA V ZÁSADĚ

V mateřské školce v Zásadě mají pro Vaše děti připravené I velmi zajímavé zájmové kroužky. Můžete si vybrat podle vašeho uvážení a přání vašeho dítěte, o jaký kroužek by mělo zájem. Přehled zájmových kroužků pro předškoláky na rok 2010/11

Hudba a rytmus: středa 13:00 - 14:00

hod (1x za 14 dní)

Kuchtičky: středa 13:00 - 14:00

hod (1x za 14 dní)

Výtvarné techniky: úterý 13:00 - 14:00 hod

(1x za 14 dní)

Dramatická výchova: úterý 13:00 - 14:00 hod

(1x za 14 dní)

Seznámení s PC: pátek 13:00 - 14:00 hod

(každý týden)

Angličtina pro nejmenší: čtvrtek 13:00 - 14:00

hod (každý týden)

Příprava na ZŠ: pondělí 13:30 - 14:00

hod (každý týden)

čtvrtek 13:00 - 14:00

hod (každý týden)

pátek 13:00 - 14:00

hod (každý týden)

Rehabilitační cvičení: pondělí 13:00 - 13:30

hod (každý týden)

Kurz plavání: květen – červen

Mimo jiné si v mateřské šlo děti užijí I bohatý kulturní program, jako například nyní vyrážejí do Městského divadla v Železném Brodě na divadelní představení na pohádku "Jak se budí princezny".

To se koná v pátek 8.10. 2010. Odjezd je v 9:15 hod (od parčíku) a návrat do školky v 11:00 hod.

CVIČENÍ PRO DĚTI

Začínáme cvičit v pátek 1.9.2010 v sokolovně na Malém sále.

Malé předškolní děti začínají v 16 hodin a mladší školní začínají od 17.hodin (sebou boty na přezutí se světlou podrážkou).

těšíme se na Vás. Míša a Eva

Hledáme maminku, která by chtěla vést cvičení s námi.

Díky Eva

UKONČENÍ SEZONY

V sobotu 2. října 2010, proběhlo již tradiční ukončení sezony, jak ten čas letí.... odjezd na vyjížd'ku s překvapením, byl ve 12.00hod. od klubovny Kumpánů, překvapením byla prohlídka Bozkovských jeskyní. Počasí se na tento den umoudřilo a od rána vysvitlo sluníčko. Po projížd'ce s e všichni navrátili do klubovny "clubhouse" kde na všechny čekalo občerstvení pevné i tekuté.

LOUŽNICE B : BRATŘÍKOV C 4:14

Hosté v loňském ročníku spadli z op.1. a tak k nám přijeli v roli jasných favoritů a to také jasně potvrdili. Na sestavě s Kotyzou, Hujerem, Duštírou a Holubem nemohlo naše B mužstvo za celý zápas najít protizbraň. Sice se Jehlička a Pavlata snažili a drželi s hosty alespoň krok, ale na lepší výsledek to nebylo. Dílčí úspěchy byly výhry Pavlaty nad Hujerem T. 3:2 po tuhém boji a Holubem 3:1 a jednička B mužstva Jíra Jehlička zvládl Duštíru 3:1 a lehce 3:0 Holuba. Překvapením je vystoupení hostujícího Kotyzy, který neztratil v Loužnici ani set.

Body : Jehlička , Pavlata 2

Komentátor stolního tenisu: Miroslav Slavík

NAPSALI O LOUŽNICI

Vyhořeli ve špatnou dobu

**SERIÁL DENÍKU: SOKOLOVÉ A SOKOLOVNY
JABLONECKA - LOUŽNICE**

Sokolovnu by návštěvník Loužnice hledal marně. Ke konci čtyřicátých let minulého století totiž vyhořela. Kvůli převratným politickým změnám se pak už nikdy nepostavila.

Poprvé se místní Sokolové sešli 29. června 1887. Poplatek platili jednou za rok jeden zlatý, měsíčně pak příspěvek deset korun. Začali ihned shánět a vyrábět náradí, například můstek na cvičení. „Bratr Josef Bouček mlynář k tomu účelu slíbil dát zdarma prkno a bratr Kopal uvolil se jej zdarma zhotoviti,“ stojí v jednacím knize.

Bouřlivě se rozvíjí nejen tělocvičné aktivity, ale i divadlo, jímž se stali Loužničtí známí široko daleko. Sokolové se scházejí a cvičí v hospodě u pana Linky, za pěkného počasí i venku. Od roku 1898 si ke cvičení najímají tělocvičnu místní základní školy, na oplátku ji pomáhají vybavovat náradím.

První světová válka přináší tříletý útlum aktivit místního Sokola. Ale již v roce 1918 se objevují první zmínky o možné výstavbě sokolovny. Příští rok

se hledá pozemek, cenu stavby vypočítávají podle plánů Líšenské sokolovny. Hned napoprvé vybrali mezi sebou loužničtí Sokolové dvacet šet tisíc korun, aby byl základ na výstavbu. V srpnu 1920 se na

pozemku, který darovala místní baráčníce, začínají kopat základy. Dělníkům se tehdy vařilo ve škole, na stavbě pomáhalo v průměru pět Sokolů denně.

Ale není vše jen idyllické. Sokolové si umí vjet i do vlasů. „Že prý bratr Novák podezřívá bratra náčelníka, že prý

proketasoval sletové odznaky, načež je velice uražen a roztrpčen a chce se vzdáti náčelnictví.“

Na konci roku 1920 se v sokolovně již pořádá první akademie, byť se ještě v roce následujícím dostavovalo. Do války je Sokol velice aktivní, pořádá plesy, cvičení, divadelní představení.

První schůze v době 2. světové války se koná až 13. prosince 1939 a „Obec sokolská upozorňuje, aby ve všech jednotách nebyly činěny žádné výtržnosti.“ Po skončení války se Sokolové schází již 25. května 1945 a v červnu pořádají již první zábavu.

Po několika krátkých letech ale přicházejí dvě rány. Tou větší je devastující požár, další pak nástup komunismu.

Sokolovna se již nepostaví, místo ní vzniká v letech 1955 až 1963 kulturní dům, kde mají Sokolové své místo. Vždyť dodali i materiál, který zbyl po sokolovně.

Rozpuk místní jednoty nastal v sedmdesátých a osmdesátých letech. Lyžařský oddíl byl známý široko daleko. Místní připravovali krásné tratě, na nichž závodily stovky mladých i dospělých. Na první velké závody v Loužnici mimochodem vzpomínají i Radim Nyč nebo Pavel Benc, reprezentanti Česka. Za první místo byla velká jitřnice, pak menší a menší.

Sokol v Loužnici nezahynul, ale potýká se s nezájmem. Ale ve spolupráci s místními hasiči spolupořádal například oblíbené závody traktůrků. Dodnes také upravuje běžeckou trať v okolí obce. Rodiče s dětmi aženy cvičí v Kulturním domě, daří se stolním tenistům.

Místní Sokolové patří pod ČSTV, do Obce Sokolské se nevrátili zejména kvůli sporům při privatizaci pozemků Sokola.

Jablonecký deník – Jan Sedlák

ZE SVĚTA

<http://jablonecky.denik.cz/>

**ZTRATIL SE
PEJSEK!
POMOZTE HLEDAT**

Dobry den, dne 18.9.2010 se nám zatoulal pejsek jménem Dan z Držkova. Už je hodně starý a špatně se mu chodilo, přesto prosíme každého, kdo by ho spatřil někde se toulat, ozvěte se nám na číslo: 605418544, nebo na pana Jana Feixe: 736441270. Děkuji za jakékoliv informace o pejskovi. Monika Feixová

ŽELEZNÝ BROD - Český červený kříž v Železném Brodě připravil na nadcházející týden Šbírku šatstva pro humanitární účely. Čisté, vyprané a především neponičené oblečení,

zabalené v igelitových pytlích, budou moct zájemci odevzdávat v prvním patře v budově internátu na Poříčí v Železném Brodě. Šatstvo tady budou přijímat v pátek 8. října v době od patnácti do sedmnácti hodin a pak ještě v sobotu 9. října od devíti do jedenácti hodin

PRAHA – ŽELEZNÝ BROD - Nejlepší, nejkrásnější,

nejcitlivější, nejobdivovanější a nejfajnější Stavbu roku 2010 najdou zájemci na okraji Železného Brodu. Malá vodní elektrárna získala s dalšími čtyřmi stavbami titul Stavba roku 2010. Z oceněných staveb ji lze dekorovat jako absolutního vítěze. Na pomyslném pátém místě se umístil projekt administrativního centra ve Vinici, na čtvrtém rekonstrukce Malostranské besedy v Praze, třetí místo patří letnímu koupališti v Hradci Králové a na druhém místě s 222 hlasy se umístilo Centrum sportu a zdraví Olomouc.

A s jakým výsledkem vyhrála brodská elektrárna? Fenomenálně odsunula ostatní oceněné na okraj. Malá vodní elektrárna Železný Brod totiž získala bezmála osm a půl tisíce hlasů!

Autorem architektonického návrhu elektrárny je architekt Boris Šonský. „Byla to skvělá zkušenost, jsem rád, že jsem na projektu mohl pracovat. Teď je naše úsilí korunováno fantastickým úspěchem,“ uvedl Šonský.

Elektrárna vznikla v místě ústění starého náhonu, když původně stála o více než půl kilometru blíže k městu.

Povolení stavby jezu, náhonu a původní elektrárny bylo vydáno již v roce 1861 továrníkovi Johannu Liebiegovi při stavbě přádelny, která je dnes již mimo provoz. Komunisté pak elektrárnu i náhon zrušili.

JABLONEC NAD NISOU - Vedení jablonecké radnice chce motivovat lidi, aby místo automobilu zvolili jízdní kolo. Město hodlá na jedné z nejrušnějších ulic, Palackého třídě, která spojuje centrum se sídlištěm Mšeno, vybudovat pruhy pro cyklisty. Pokud se osvědčí, mohly by se šířit i do dalších čtvrtí.

"Zatím se jedná o pětisetmetrový úsek v ulici Palackého, konkrétně od okružní křižovatky U Kapličky po křižovatku Palackého – Mozartova – U Kostela," vysvětlila mluvčí jablonecké radnice Jana Fričová. Cyklopruhy nejsou levnou záležitostí, přijdou na necelý jeden milion korun. "Proto na jejich realizaci žádáme o dotaci z Grantového fondu Libereckého kraje. Můžeme získat až dvě stě sedmdesát tisíc korun," doplnila mluvčí. Podle radnice je Palackého ulice hojně využívaná cyklisty a je vhodná pro tento pilotní projekt. "Ulice Palackého byla vybrána jako zkušební pro svou nekonfliktnost s okolím. Silnice je široká devět a půl metru, neparkují zde žádná auta a provoz cyklistů je poměrně hustý," říká vedoucí oddělení dotací jabloneckého úřadu Iveta Habadová. Samotní cyklisté již tak jednoznačně pro nejsou. "Zdá se mi to zbytečné. Každý radši pojedě okolo přehrady," myslí si cyklista Tomáš Pfajfr z Jablonce a dodává: "Nemá smysl investovat do věci, kterou bude využívat pět až deset lidí." Pokud se podaří dotaci získat, z cyklopruhů by se měli těšit obyvatelé Jablonce na jaře příštího roku. Ve městě jiných cyklostezek v silničním provozu mnoho není. V případě kladného hodnocení bude projekt pokračovat ulicí Palackého k centru města nebo k Ostrému rohu.

Peníze z kraje na cyklopruhy žádá jablonecká radnice již podruhé. Naposledy tomu tak bylo v loňském roce, kdy se žádostí neuspěla. Pokud kraj v žádosti nevyhoví ani nyní, cyklopruhy opět nebudou.

SEMILY - Hotovo, otevíráme, zní ze semilské

Jitřenky. Ta se po čtrnácti měsících proměnila ze zastaralého nefunkčního biografu v moderně

vybavenou budovu s kinem, knihovnou a kavárnou. Přestavba a rekonstrukce vyšla na bezmála sedmdesát milionů korun.

Jitřenka se v novém návštěvníkům poprvé představí v sobotu ve dvě hodiny odpoledne. "Až do pěti hodin budou k vidění i běžně nepřístupné prostory kina, kavárny i knihovny. Kino bude během odpoledne promítat ukázky 3D filmů a od půl šesté a od osmi bude promítána Kawasakiho růže," zve na otevření kina starosta Jan Farský.

Až do 10. října bude v Jitřence probíhat přehlídka českých filmů To jste v Semilech ještě neviděli. "Jde o filmy z posledních let, které podle mě stojí za to vidět," říká nový vedoucí kina Ondřej Šír.

Semilské kino se 117 pohodlných diváckými místy bude premiérové a hned během prvního týdne ho čeká první velká premiéra - Román pro muže, který představí sám autor scénáře Michal Viewegh. Ještě před ním přijede již v pondělí režisér Václav Marhoul, který uvede svůj film Tobruk. Cena vstupenek začíná na 60 korunách, u premiér však může být i dvojnásobná. Kino je vybavené také satelitem pro přenosy třeba z Metropolitní opery.

Semilské kino vzniklo před 90 lety. Kvůli dosloužilému vybavení i zázemí ho radní v lednu 2004 uzavřeli. Vzhledem k vysokým nákladům na

nejnutnější opravy se s pracemi nezačalo.

Následovala doba diskusí o dalším využití budovy a shánění peněz. V roce 2007 zastupitelé rozhodli o vzniku víceúčelového zařízení.

Nová knihovna v Jitřence, která budila emotivní diskuse, nyní nabídne dospělým i dětským čtenářům po jednom patru. Z potřebných 66,5 milionu korun město ze svého zaplatilo téměř dvacet.

ŽELEZNÝ BROD - Osmnáct vozů soutěžilo na prvním ročníku rallye Historic Jizera. První ročník rallye Historic Jizera přitáhl do Železného Brodu osmnáct vozů veteránů. Mezi nimi dominovaly vozy značky Škoda, hlavně řady MB. Ve startovním poli

však zájemci našli i skvosty typu Škoda 1100 Roadster nebo Triumph Spitfire Mk 4.

Doplnil je ale i Trabant nebo Moskvíč. Trať přesahující ve třech etapách čtyřset kilometrovou vzdálenost zvládl s nejvyšším počtem bodů vůz Citroën DS 11. Řídil Luboš Hušek, spolujezdec Leona Hušková.

Trať soutěže vedla okolím Železného Brodu a řeky Jizery, rozdělena do III. etap v celkové délce 450 km. V každé etapě byly zařazeny zvláštní zkoušky pravidelnosti se stanoveným jízdním průměrem a tajné průjezdové kontroly. Jelo se podle šipkového itineráře po silnicích převážně III. a II. třídy.

SEMILY - Ve čtvrtek 7. října pořádá Hasičský

záchranný sbor Libereckého kraje za podpory města oslavy 40 let vzniku profesionálního

hasičského sboru v Semilech. U této příležitosti je pro veřejnost připraveno hned několik akcí. V

9 hodin začne na Riegrově náměstí

před novým městským úřadem slavnostní složení služebního slibu nových příslušníků HZS Libereckého kraje. V 10 hodin bude zahájena krajská soutěž v TFA neboli Nejtvrdší hasič přežije, jejíž disciplíny budou hasiči plnit převážně na Riegrově náměstí.

Poté poběží do kopce ulicí Čapkova ke staré semilské radnici, kde je čeká výstup po 96 schodech až do 4. patra radnice. Od 9 do 14 hodin bude na městské stanici, která sídlí na nábreží Svatopluka Čecha, probíhat Den otevřených dveří pro školy i veřejnost. Všichni se mohou těšit na moderní požární techniku, výstroj i výzbroj hasičů, prohlídku zázemí požární stanice i operačního a informačního střediska. Nebude chybět ani promítání fotografií a videosekvencí ze zajímavých zásahů. Od 14 hodin proběhne setkání bývalých příslušníků HZS Libereckého kraje, kteří sloužili na stanici v Semilech.

NOVÁ VES - Rozhledna Nisanka

zpřístupnila v říjnu svůj ochoz už jen o víkendech. Návštěvníci se mohou pohledem z věže vysoké 35 metrů

pokochat mezi 10. a 17. hodinou. Pokud by si však nějaká organizovaná skupina – škola, turistický oddíl atd., chtěla udělat

výlet ve všední den, stačí se domluvit buď se starostou Nové Vsi Milanem Fialou, nebo Jadvigou Bradáčovou, která prodává vstupenky, na tel. 728 668 417. Vstupné činí patnáct korun, děti do šesti let mají výstup na Nisanku zdarma. V případě nepříznivého počasí, silného větru, námrazy, deště apod., je vstup na věž zakázán. Za provoz na rozhledně zodpovídá Obecní úřad v Nové Vsi. V listopadu bude už Nisanka zazimovaná a pro turisty až do 1. ledna nového roku, kdy se koná tradiční novoroční výstup, uzavřená.

KULTURA

PROGRAM KIN:

KINO RADNICE

–Jablonec nad Nisou

<http://www.eurocentrumjablonec.cz/kina/kino-radnice/>

6.10. - (K)LAMAČ SRDCÍ
 7.10. - KARATE KID
 7.10. - WALL STREET: PENÍZE NIKDY NESPÍ
 8.10. - PIRAÑA - 3D
 9.10. - ALFA A OMEGA - 3D
 9.10. - Richard Wagner - DAS RHEINGOLD
 10.10. - KARATE KID
 10.10. - WALL STREET: PENÍZE NIKDY NESPÍ
 11.11. - KAJÍNEK
 11.11. - PIRAÑA - 3D
 14.10. - LEGENDA O SOVÍCH STRÁŽCÍCH - 3D
 14.10. - SCOTT PILGRIM PROTI ZBYTKU SVĚTA
 15.10. - RESIDENT EVIL: AFTERLIFE - 3D
 16.10. - KUKY SE VRACÍ
 18.10. - HABERMANNŮV MLÝN

KINO JAS – TANVALD

<http://www.tanvald.cz/kino.php>

6.10. - EXPENDABLES – POSTRADATELNÍ
 8.10. - ALFA A OMEGA 3D
 8.10. - PIRAÑA 3D
 9.10. - ALFA A OMEGA 3D
 9.10. - PIRAÑA 3D
 13.10. - HABERMANNŮV MLÝN
 15.10. - LEGENDA O SOVÍCH STRÁŽCÍCH 3D

KINO ŽELEZNÝ BROD

<http://www.zeleznybrod.cz/aktualne/kultura/>

PŘIPRAVUJEME NA ŘÍJEN:

5.10. ZATÍM SPOLU, ZATÍM ŽIVI
 12.10. KAJÍNEK
 14.10. SHREK – ZVONEC A KONEC
 19.10. ČARODĚJŮV UČEŇ
 26.10. SALT

ŽELEZNÝ BROD

<http://www.zeleznybrod.cz/aktualne/kultura/>

DIVADLO:

8.10.2010 - JAK SE KROTÍ PRINCEZNA - DAP Praha
 23.10.2010 - KOČIČÍ HRA - DS Tyl Železný Brod
 9.11.2010 - ZE DVOU SE TO LÉPE TÁHNE - Zdeněk Izer a Ladka Kuralová

VÝSTAVY:

14.09.2010 - 10.10.2010 - SKLÁŘSKÁ ŠKOLA
 ŽELEZNÝ BROD 1920 - 1950 - Městská galerie V.
 Rady Železný Brod
 9.10.2010 - 21.11.2010 - VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ
 IVANA ENGLICHA - Bělář

JINÉ:

08.10.2010 - SCHOLA GREGORIANA PRAGENSIS -
 KONCERT - kostel sv. Jakuba Většího, Malé náměstí
 v Železném Brodě
 4.10.2010 - 11.10.2010 - TÝDEN KNIHOVEN -
 Městská knihovna

DRŽKOV
 start: 21:00
 vstup: 50
9.10.
SVOZ ZDARMA
 více info na
 facebooku
 rozvoz zajištěn
 do 22:00 ŠVESTKA a JABLKO za 15 Kč
 super cenovky na barech
GOGO tanečnice

BURZA DRŽKOV

Zdravíme všechny příznivce burz v
 Držkově

Je tu další burza:
 od 7 hodin.

10.října 2010

CO MŮŽEŠ PRODAT, NEZAHAZUJ,
 CO JSI ZAHODIL, U NÁS KOUPIŠ.

Prosíme aby všichni návštěvníci parkovali
 svá auta na parkovišti za kulturním
 domem a neé na silnici!

IRSKÁ TANCovačka
 SOBOTA 23. 10. 20.00 hodin
 EUROCENTRUM JABLONEC N. N.
 Taneční skupiny
 Irské sestry
 Keltický taneční
 divoký le
 Dárek
 ALASTAIR (UK/CZ)
 Akci pořádají Irské sestry ve spolupráci s Eurocentrem
 www.eurocentrumjablonec.cz

INFO „ČERNÉ ÚDOLÍ“

ČERNÁ KRONIKA

Na sváteční mokrou vozovku v úterý 28.9.2010 doplatil dopravní nehodou 74-letý muž z Tanvaldu. Muž jel vozidlem Ford Scorpio silnicí ve směru od Železného Brodu na Loužnici. Při průjezdu pravotočivé zatáčky dostalo jeho vozidlo smyk, přešlo do protisměru a narazilo do protijedoucího vozidla Š Forman. Při nehodě nedošlo ke zranění. Vzniklá škoda byla vyčíslena na částku 35 000 Kč. Řidič vozidla Ford si z nehody navíc odnáší i blokovou pokutu ve výši 1 000 Kč.

JABLONEC N.N. - Vozidlo značky Škoda Octavia combi 1,9 TDI ve stříbrné metalíze odcizil neznámý pachatel z parkovací plochy u domu v ulici Arbesova v Jablonci n.N. Spolu s vozidlem přišel majitel vozidla o dětské autosedačky a technický průkaz k vozidlu. Celkově způsobená škoda byla vyčíslena na částku 130 000 Kč.

DESNÁ - Ničivý zloděj se objevil v průběhu noci z pondělí na úterý v Desné III. U zaparkovaného vozidla Škoda Octavia násilně vytrhl a vyříl zámek dveří. Přestože z vozidla nic nakonec neodcizil, zůstala po něm značná škoda. Majitel vozidla bude muset na opravu dveří a zámku vynaložit částku 35 000 Kč, aby vozidlo uvedl do původního stavu.

DESNÁ - Na čerpací stanici v Desné, v Krkonošské ulici došlo v průběhu noci z úterý na středu k odcizení průmyslového vysavače. Vysavač značky Karcher byl uložen ve speciální schránce a byl opatřen dvěma visacími zámky. Pachatel zámky vypáčil a vysavač odcizil. Odcizením vznikla majiteli stanice škoda ve výši 30 000 Kč.

TANVALD - Neznámý pachatel odcizil v Tanvaldě v průběhu noci z úterý na středu nákladní vozidlo Land Rover Discovery. K vozidlu v barvě šedá metalíza byl připojen i jedonápravový vozík s pracovním strojem (vysokozdvíhací plošina), kterou zloděj také odcizil. Po vozidle bylo vyhlášeno pátrání, nicméně prozatím bez úspěchu. Majiteli vozidla vznikla škoda ve výši 1 900 000 Kč.

DESNÁ - V Desné, v ulici Pustinská, došlo ke krádeži skleněných výplní autobusové zastávky. Neznámý pachatel odšrouboval šrouby zajišťující 8 skleněných výplní zastávky a tabule o rozměrech 135 x 103 x 0,8 cm odcizil. Městu Desná, která je majitelem zastávky způsobil zloděj škodu ve výši 60 000 Kč.

TANVALD - Ve středu 29.9.2010 v 22,35 hodin byla v ulici Mánesova v Tanvaldě kontrolována 38-letá řidička z Kořenova. Žena řídila vozidlo Š Felicia combi. Policejní hlídka uskutečnila u ženy dechovou zkoušku přístrojem Drager a ten ukázal, že žena

před jízdou požíla značné množství alkoholu. Naměřená hodnota dosáhla 2,22 promile alkoholu v dechu. Žena na místě přišla o svůj řidičský průkaz a ještě čelí podezření ze spáchání přečinu Ohrožení pod vlivem návykové látky, za což může být potrestán odnětím svobody v trvání až jeden rok.

VELKÉ HÁMRY - Hrubě vandalský čin se stal v průběhu noci ze středy na čtvrtek ve Velkých Hamrech. Neznámý pachatel zde pravděpodobně sekýrkou poškodil zaparkované vozidlo Renault Laguna. U vozidla rozbil světlomety, masku vozidla, přední a zadní sklo a do kapoty několikrát zasekl ostrý předmět. Na vozidle vznikla škoda ve výši 30 000 Kč.

TANVALD - V sobotu 2.10.2010 v 20,25 hodin došlo na silnici vedoucí z Jablonce n.N. na Tanvald k dopravní nehodě. 52-letý muž z Lomnice nad Popelkou nezvládl průjezd levotočivé zatáčky, vyjel do protisměru a zalekl se protijedoucího vozidla. Muž strhl řízení vozidla doprava a vyjel mimo vozovku, kde se nakonec zřítil z můstku do potoka. Výsledkem nehody je naštěstí pouze hmotná škoda a to ve výši 30 000 Kč. Provinilý řidič si z nehody odnáší blokovou pokutu ve výši 1 000 Kč.

MĚSTYS ZÁSADA - Modely vláček a příslušenství k dětské železnici odcizil neznámý pachatel v průběhu víkendu v obci Zásada. Modely železnice měl jejich majitel uloženy v místnosti domu, ve kterém bydlí. Zloděj odcizil celkem 24 kusů různých mašinek a vagónků, přičemž jejich hodnota představuje částku 34 000 Kč.

NOVÁ VES - Za mamonem se do telefonního automatu na Nové Vsi n.N. vloupal neznámý pachatel. U automatu umístěného na budově Obecního úřadu odvrátil zámek a kasičku umístěnou uvnitř odcizil. Vzhledem k tomu, že za tento čin mu hrozí trest odnětí svobody v trvání až dva roky, tak výsledek krádeže má mizivý význam. V kasičce se totiž nacházelo okolo 1 000 Kč. Další škoda ve výši 3 000 Kč vznikla na poškozeném automatu.

GRATULUJEME

a pevné zdraví přejeme našim spoluobčanům a přátelům, kteří tento týden slaví narozeniny.

8.10.2010 Oslaví narozeniny Pavlína Halamová - Hendrychová
 9.10.2010 Oslaví narozeniny Eva Kühnová – Malá z Rovinky
 11.10.2010 Oslaví narozeniny Bohumila Daníčková

ŘÍJEN 2010

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
27	28	29	30	1 Igor	2 Olívie, Oliver	3 Bohumil
4 František	5 Eliška	6 Hanuš	7 Justýna	8 Věra	9 Štefan, Sára	10 Marina
11 Andrej	12 Marcel	13 Renáta	14 Agáta	15 Tereza	16 Havel	17 Hedvika
18 Lukáš	19 Michaela	20 Vendelín	21 Brigita	22 Sabina	23 Teodor	24 Nina
25 Beáta	26 Erik	27 Šarlota, Zoe	28	29 Silvie	30 Tadeáš	31 Štěpánka

PRANOSTIKA

Říjen

Září víno vaří, říjen mačká hrozen.
 Studený říjen - zelený leden.

Teplý říjen - studený únor.

Spadne-li v říjnu listí, bude mokrá zima.
 8.10.

Je-li déšť na sv. Diviše,
 bude mokrá zima.
 Kdo se těší, že na Diviše
 zasel, ať se netěší na
 úrodu.

9.10.
 Den svaté Terezičky
 nebývá bez vlažičky.
 Po svaté Tereze mráz po
 střechách leze.
 Na svatou Terezii každý
 švec obírá.
 Svatá Terezie z rosičky
 nadělává perličky.
 Svatá Terezie, krávy
 uvazuje.
 Svatá Terezie z rosičky
 nadělává perličky.

Loužničtí mladíci

(Lanc, Daníček, Halama,
 Blažek, Belda, Hnídek,
 Holý, Bartoníček, Udatný,
 Špidlen, Plecháček, Hrubý,
 Tomeš, Slavík, Linka, Just)

NÁPOJ PRO TENTO TÝDEN

Podzimní bylinkový ovocný čaj

čerstvé slupky ze 2 jablek, hrst listů meduňky, 1 lžička ibišku, 1 lžička květů sedmikrásek, 1 litr vody, citrón na plátky. Květy sedmikrásek, jablečné slupky, meduňku a ibišek dáme do většího hrnku, zalijeme vodou o teplotě cca 96 °C a necháme přikryté vylouhovat asi 10 minut. Potom čaj přecedíme do šálků, podle chuti osladíme a podáváme. Můžeme podávat s plátkem citrónu.

Čaj z břízy na pročištění ledvin a jater

2 čajové lžičky jemně nasekaných březových listů nebo 1 polévková lžíce sušených listů 250 ml vody. Březové listy zalijeme horkou vodou a necháme 5 - 10 minut louhovat. Pak přecedíme, přisladíme medem a pijeme ráno a večer po dvou šálcích. Tato očišťovací kúra by měla trvat 6 - 8 týdnů.

BYLINKA PRO TENTO TÝDEN

SEDMIKRÁSKA OBECNÁ - CHUDOBKA

Roste v ČR od nížin po horské oblasti hojně, celkově roste v Evropě a západní Asii.

Obsahuje saponiny, trísloviny, hořčiny, silici, sliz, minerální látky, pryskyřice, organické kyseliny, flavonoidy, inulin.

Sbírá se květ nebo kvetoucí nať, nejlépe za jaře, kdy obsahuje nejvíce účinných látek.

Droga podporuje vykašlávání, působí protizánětlivě, svíravě a hojivě. Osvědčila se při zánětech močových cest a při zánětu ledvinových kloubů. Zevně ve formě koupelí se užívá při různých kožních chorobách jako jsou ekzémy, lupénka, lišaje, vyrážky či akné a taktéž na špatně se hojící rány.

Působení sedmikrásky je velmi mírné a nenápadné, proto se uplatňuje zejména ve směsích, kam se často přidává "jen" pro Sedmikrásku v Českém herbáři z roku 1899: Chudobka (sedmikrása, *Bellis perennis*) jest malá bylina, obecná na trávníku, rozšířená po celé zemi; kvete skoro po celý rok.

Přičítal se jí účinek léčivý, ačkoli se to neosvědčilo.

Jmenovitě užívá se proti kašli, chrkání krve, úbytím, souchotím; 4 loty nati a květu, 1 lot kořene čekanky skrájí se, polije 2 lit. syrovátky večer, nechá stát přes noc, ovaří ráno, scedí a pije ráno a večer po delší čas.

Nebo vlije se na nať i květy 1 l vody a nechá se to přes noc státi, vytlačí se a vaří s cukrem na syrup. Denně dává se toho 1—2 lžičky. Suší se také a pak vaří co thé. Tinktura upravuje se ze šťávy rostliny té, k níž přidá se stejná část líhu.

Doporučuje se ke zvýšení výměny látkové v játrech, žlučníku a slezině, proti zimničné horečce, chřipce, jako prostředek močopudný, při vodnatelnosti a otocích, při chronických onemocněních dýchacích cest a kašli. Zevně se užívá při kožních chorobách, na hnisavé záněty, vředy a otoky.

Čaj (odvar): Odvar: 3 lžičky drogy vhodíme do 1/2 l vařící vody a necháme přejít varem. Na 15 minut odstavíme a potom pijeme

po doušcích 2 šálky denně při zánětu průdušek (kombinujeme s jitrocelem a podbělem) a při výše uvedených potížích. Při onemocnění dýchacích cest pijeme teplý, jinak vlažný nebo studený. Odvar můžeme použít (s příměsí řepíku) na koupel při kožních chorobách. Sirup: hrst květů vhodíme do 1/2 vařící vody a necháme 12 hodin stát. Scedíme, prolisujeme přes plátno a šťávu dále vaříme s 1/2 kg cukru až do zhoustnutí. Užíváme 2 - 4 lžičky denně proti kašli.

Tinktura: 1 lžici drogy zalijeme 5 lžicemi destilátu a necháme 14 dní stát v uzavřené sklenici.

Užíváme 3krát denně 10 kapek na lžici vody. Zevně používáme tinkturu ve stejném poměru při kožních vyrážkách.

LOUŽNICKÉ TRADICE

SKLIZEŇ A ZPRACOVÁNÍ LNU

Dříve se v Loužnici pěstoval len, který se

zpracovával v tak zvaných « pazdrnách », jedna stávala a patřila Janu Soldátovi, u potoka -později brusárna u Malých – nyní Korousovi a druhá stále ještě stojí a je to dům čp.42, Špidlenovi a Němečkovi, a stále se zde říká pazdrna.

PAZDERNA - Toto slovo má souvislost se starým zpracováním lnu. Jedná se o domek, kde se zpracovával len a musel být postaven tam, kde by případný požár neohrozil ostatní domy v obci.

Len pěstovaný pro vlákno se před úplným dozráním (když stonek začal žloutnout), opatrně, aby se vlákno nezpětrhalo, vytrhával. Na poli se pak sušil v hrstích, jež se střechovitě stavěly proti sobě.

Usušený len se zbavoval paliček a postraních výhonků otloukáním tzv. tloukem. Ze zbylých stonků se dobývala vlákna velmi složitým pochodem.

Len se nejprve močil buď rosením na louce nebo močením v močidlech, čímž se pektosa, kterou jsou vlákna spojena se stonkem mění kvašením v pektin ve vodě rozpustný. Umočený len se pak sušil na slunci nebo v pazdrnách při teplotě asi 35 stupňů. Dále se len třel, aby se oddělilo lýko od dřevnaté části stonku. Nejjednodušeji se to dalo tak, že se hrst lnu přehýbala, čímž se dřevnatá část zlomila a opakovaným výkonem rozdrtila na malé kousky tzv. pazdeří. Další potěrání sloužilo k odstranění pazdeří, které zůstalo na vláknech. A nakonec vchlovení rozděllovalo proužky lýka na jednotlivá vlákna. Len

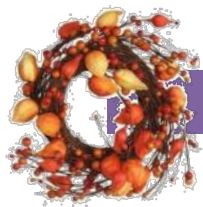
se sušil v peci nebo přímo v komíně, i přes přísné zákazy kdy hrozilo velké nebezpečí požáru. Všichni hospodáři, kteří chtěli v pazderně na podzim sušit svůj len, byli povinni společně opatřit a dovést dřevo. Při sušení a lámání lnu se vždy sešla žen a byla to vždy příležitost probrat „všechny drby“. Pokud byl muž, který šel v době práce kolem pazderny chycen ženami a svázán lnem, musel zaplatit výkupné „na pár sklenic piva či láhev kořalky“. Pokud nechtěl, aby ho ženy pomluvily, musel být štedrý. Hovorem a pitím bývaly ženy často rozparáděné, že byl chudák ten, kdo se jim dostal do rukou, zvláště čeledín, pasáček či podruh. Prý někdy ženy dokonce mužům stáhly kalhoty a vyhodily je vysoko na strom, kde visely, dokud si muž pro ně nevylezl. Nutno dodat, že v té době se pod kalhotami žádné spodní prádlo nenosilo. Za ženami se na pazderna stahovali i chlapci z okolí a dochovaly se stížnosti dívek, že „při podzimním tření lnu přišly do jiného stavu“. Poslední den práce v pazderně končila slavností, které se říkalo „konopnická“. Byla to veselá zábava se zpěvem a tancem, kterou v hospodě pořádaly ženy a děvčata, která v pazderně pracovala. Zahájení bylo průvodem od pazderny k hospodě. Ženy byly až do půlnoci „pány“ muziky, samy si volily tanečnický a organizovaly celou zábavu. Teprve po půlnoci předaly právo zpět mužům.

LEN - Sklizeň lnu nebyla nikterak jednoduchou záležitostí. Kupříkladu ve středních Čechách se len dříve sekal ručně a z posekaného lnu se dělávaly malé svazky pomocí provázků a povřísel. Po čtrnáct dnů se chodívalo len převracet, aby hezky proschnul. Poté se ze svazků postavily malé snopy a po několika dalších dnech se teprve svázal z pole.

Každá hospodyně hleděla, aby byl len vytrhán během prvních zářijových dnů, do oslav svátku narození Panny Marie (8.9.). „Trhačky“ musely len vytrhávat dobře, protože by po nich prý „paběrkovaly divé ženy“. Když se len dotrhal, nechávalo se několik nejdelších stébel na poli, prý aby byl napřesrok ještě vyšší. Úplně nejdelší stébla pak děvčata splétala do třípramenného copu, který zahrabávaly do země. Tento obřad byl nazýván „děláním věnečku Panně Marii.“

Len se dříve pěstoval zejména v severních Čechách a právě tam v některých vesnicích slavili po ukončení jeho sklizně lidovou slavnost, spojenou s hudbou, tancem a zpěvem, které se říkalo „koponická“. Povřísla (místa také pobřísla), jimiž se vázaly svazky lnu, bývaly nejčastěji zhotoveny z dlouhých stébel žita, později z provazu (většinou sisalu), na jehož jednom konci byl malý špalíček pro lepší uchycení a utažení.

LOUŽNICKÁ POCHOUTKA

Tento týden vaříme podzimně:

BOŽSKÝ JABLEČNÝ SIRUP – VYZKOUŠEJTE!!!

2 kg jablek – oloupaná a zbavená jadřinců, koření podle chuti (zázvor, hřebíček, vanilka, skořice), ½ litru silného černého čaje, 3 lžíce medu, 1 sáček pektogelu, cukr (podle chuti, jablka již sladká jsou). Jablka dáme do hrnce s kořením, vodou a čajem a přivedeme k varu, když jsou lehce povařená, odstavíme je z ohně a ponorným mixérem rozmixujeme, můžeme je také přepasírovat přes síto. Poté přidáme pektogel, či jiný konzervační přípravek, zavaříme a ještě horké naléváme do lahví, nejlépe po alkoholu (další konzervace). Za pár týdnů až přijdete z lyží či vyhazování sněhu, bude Vásm stačit tento sirup nalít do hrnečku, zalít horkou vodou a s rumem to je dobrota ☺.

DOMÁCÍ NUDLOVKA

130–175 g hrubé mouky, 1 velké vejce, prošlehané s 30 ml vody, 1,3 l kuřecího vývaru, nejlépe domácího, polévková zelenina (mrkev, celer, petržel, hrášek), podle chuti, 200–250 g vařeného kuřecího masa, sůl a pepř, petrželka a pažitka k podávání. Na vál nasypete většinu mouky a utvořte v ní důlek, do něj vlijte vejce a zpracujte na tužší hebké těsto. Je-li třeba, přidejte mouku nebo asi lžici vody. Těsto rozdělte na 2–3 části a nechte chvíli zakryté odpočinout. Pak ho na jemně pomoučeném válu rozválejte na tenké placky a nechte 30–45 minut zavadnout na čisté utěrce – na stole nebo přes opěradlo židle. Občas obraťte. Těsto by mělo zůstat vláčné. Placky rozkrájejte na pruhy široké 4 cm, nakladte je na sebe a krájejte na nudličky. Rozhodte je po válu a nechte chvíli zaschnout. Vařte ve slané vodě doměkka, tak 3 minuty. Do vroucího vývaru vsypte zeleninu nakrájenou na kostičky a povařte 5–10 minut, doměkka. Po chvíli přidejte maso a hrášek, aby se prohřály. Vsypte scezené vařené nudle. Podle potřeby dochuťte; podávejte posypané sekanými bylinkami.

KOTLETKY S CUKROVOU KŮRKOU

8 jehněčích nebo vepřových kotlet, každou o váze asi 150 g, 3 lžíce krupicového cukru, nejlépe přírodního, 2 zarovnané lžíce dijonské hořčice, lístky z jedné snítky rozmarýnu, olivový olej na pokapání, 2 středně velké neoloupané brambory, sůl a pepř na dochucení. Předehřejte gril na vysokou teplotu. Mezitím osolte a opepřete maso; cukr nasypete na talíř. Kotlety potřete hořčicí, posypte lístky rozmarýnu a poté obalte v cukru. Teflonový pečicí plech pokapejte trochou olivového oleje. Brambory nakrájejte na co nejtenčí kolečka a ta osušte na utěrce nebo kuchyňském ubrousku. Plátky poté nakladte v jedné vrstvě na plech. Znovu pokapejte olejem, posypte pepřem, nejlépe

čerstvě namletým, a několika lístky rozmarýnu. Navrch položte kotlety a vše grilujte deset minut (bez obrácení), dokud nejsou maso i brambory propečené a nemají krásné zlatavou barvu.

VOŇAVÁ JABLEČNÁ POVIDLA

150 ml octu, 1 kg cukru, 2 kg jablek (z hrušek jsou také vynikající).

Zralá jablka oloupeme, omyjeme, umeleme nebo nahrubo nastrouháme, smícháme s octem, cukrem a necháme několik hodin rozležet. Potom je za stálého míchání vaříme v širokém hrnci, dokud nezhoustnou. Ještě teplá jablečná povidla plníme do čistých, nahřátých sklenic, pevně přikryjeme navlhčeným celofánem a převážeme provázkem nebo uzavřeme šroubovacími víčky.

TIPY:

- ✓ Pudink se vám už nikdy nepřipálí. Když hrnec (zejména dno) před vařením vymažete máslem. A navíc bude hladší a vláčnější.
- ✓ Papírová utěrka zabráni zvlhnutí brambor. Pokud uvařené brambory nepodáváte okamžitě, často se stane, že se v hrnci zapaří a jsou hodně vlhké až nepříjemně mazlavé. Zabráníte tomu docela snadno: jakmile slijete vodu, vložte mezi hrnec a pokličku papírovou kuchyňskou utěrku. Ta pohltí páru a brambory tak zůstanou krásně suché a déle teplé.
- ✓ Citron zlepšuje stravitelnost hub.

Jestliže houby před tepelnou úpravou osolíte a zakapete citronovou šťávou, stanou se lépe stravitelnými.

- ✓ Extra voňavý jablečný koláč.

Když plátky jablek před pečením naložíte na půl hodiny do bílého vína nebo do jablečné šťávy, koláč bude ještě voňavější.

ČTENÍ NA POKRAČOVÁNÍ- Z LOUŽNICKÉ HISTORIE

BABIČKO, POVÍDEJ, JAKÉ TO BYLO, KDYŽ JSI BYLA MALÁ.....

Aneb jak se žilo v Loužnici od počátku osady do II. světové války

Vážení, jelikož jak jsem psal již na úvodu, dočasně jsem přišla o všechna svoje data, proto jsem byla nucena pozastavit tradiční seriál o Loužnické historii. Nicméně, již pracuji na dalším pokračování. Než se mi podaří dát vše dohromady, tak jsem objevila na internetu zajímavý článek. Jistě Vás zaujme stejně jako mě.

NAŠE ŘEČÚstav pro jazyk český
Akademie věd ČR, v. v. i.

Řeč lidu v Račicích na Železnobrodsku Fr. Švagerka

Ves Račice, dříve Radčice, kde jsem kolem r. 1886 působil, leží asi 4 km na sever od Železného Brodu na kopci jako ve velikém rendlíku, otevřeném k jihozápadu, kudy odtéká voda.

Je tam přes padesát domů a dvoutřídní obecná škola.

Domy v Račicích jsou vesměs domky, ale nikdo nebydlí v domku, nýbrž v domě nebo má dům.

V domech dřevěných mají stěny roubené, strop poválkový s mezerami čistě vápnem vylištovanými, a všude je čisto, v domě i venku. U dveří mívají pometlo, koště a někde v koutě štůchač, hrazku dole okovanou esovitým železem na štůchání, rozsekávání bandur v sudě na paření pro krávu a týle.

V sobotu večer skoro všude se chystali do mejtele, koupele. Mívali varnu dřevnou a někde i plechnou.

V Budě bývalo gipsko. Měli tam děti mnoho, málo krejcarů a místo prkenné podlahy jen hliněnou dupaninu.

Do vychozených pantů dveří navlékali kševle, kožené kroužky.

V chalupě č. d. 21 přebývali snad kdysi bibliční písmáci. Bible v tom domě zůstala. Babička Šilánova Chalupská ráda v ní čítávala vždycky tam, kde nevidky, namátkou knihu otevřela. — Rádeckých Šilhanů bylo mnoho, proto jim přisláceli příslotek Chalupský, Roubalů, Zejdlů, Školský, Boudů, Bábin a Ferda Sedlák, Václavů byl Dílněcký, Pazdernický a Obecký.

Po prodeji domu nejmenovali nikde obydlí podle nového majetníka, nýbrž dlouho, ba celá desetiletí říkali tomu městišti podle jeho dávného vlastníka, jako u Špikovčin, kde kdysi přebýval Špika, říkají dosud, ač tam nyní bydlí Kopal, starému Kopalovi strýc Špikovčin, staré Kopalce tetka Špikovčina a dětem Karel, Josef Špikovčin a j.

»V dílně« říkají stále, ač tam dávno žádné dílny není, jako »V pazderně«, kde kdysi dávno bývala pazderna.

Sousedům druhodomským přisláceli dromodský.

U každého domu měli pečlivě ošetřovanou a často hnojenou louku, kterou po stružkách zavlažovali z povrchních studánek. Až čtyřikrát v létě na téže louce síkli trávu kůsou trávnicí.

Babička Šilánova nařizovala: »Důče, vem kůsu, jdi od nadstudné trávy nasíct po růse, ale nesíkní se!«

Seno bedlivě opatrovali, měli je na louce u samého domu a neradi si je nechali zmoknout. Jakmile se mělo na dýšť a od Muchova se z babího kouta mračilo anebo když se na obloze pomládalo, čemesně složili seno do kupišťat, anebo je v plachtách hatili do domů.

Při seti rozhazovali obilí z rozsívky rukou. Zralé žito a oves žnuli srpem do hrstí a ty v kejškách dávali do řádků.

Někdo síkl obilí kůsou hrabíci. Svázané snopy stavěli do panáků. Kdo při poli neměl cesty vozové, ten vozil snopy domů na trakaři. Močovku, hnojnicu a záchodový hnůj vozili v korčáku, kortouči, obedněném kolečku s příklopem, k obkládání sazenic hlavatky, červeného horského špičatého zelí, a dumlíků, tuřínu žlutomasého. Ornici orali hákem, hákovištěm. Bandury pozdní a ranní okurčata, burkon, burkyni (krmnou řepu) okopávali kratcem, širokou motykou. Pole u Jirkova jmenovali na Jirkovště, u Jílové na Jílovště a u Loužnice na Loužničtě. —

Mlaty ve stodolách měli prkenné. Set'ové obilí mrskali v hrstích o sud. Zbytky snopů zase svázali provríslem a později je mlátili cepy. Šíty, otýpky slámy žitné, mláčené cepy, a matenice, cucha-ninu, otýpky z ovesné slámy, ukládali na patře, v přístodolku a jinde v domě. U putyky, v Haratině mlýně a jinde pekli pekaři pořádníček, černý, i kvasničáček, bílý chléb; ten s moukou jako forotu v proutěných nůších, jejichž proramenice někdy až do ramen, jak váhly, se jim zařezávaly, trakali, tarabili a hatili na zádech přes Houšť, kolem Frajtrovny, kde kdysi stával domek Frajtrův, anebo ke Žlábku a domů. U Linků i u Balatků měli na prodej strouky česneku. V zimě chutnala polévka česnečka a bandury. Jindy mívali smaženku zapraženou nebo bramboračku se zasmažkou, jížskou a dumlíky. Nudlovník s uzeným masem sekaným byl jídlem svátečním. Vacka pekli na rendlíku z vařených i syrových, strouhaných bandur s vejci. Halušky, sejkory ze syrových strouhaných bandur s moukou a vejci pekli na plátech pece a při pečení je širokým, lomařským dlátem na plátech obraceli. Šlejšky byly malé, pečené bandurové placky. Hubník byl oblíbený štedrovečerní pokrm pečený z hub sušených.

Často bylo slýhati: »Přidej do pece!« Rouru z kamen do komína jmenovali komínek.

Vždyce měli plechné a ledecké, hliněné vokříny, mísy a baňáky, baňaté hrnce. V kamnech měli medenec železný na ohřívání vody. Před vánoci ve všech domech dlouho do noci dibličili a všechno učistili. Chystali a tloukli koření na svátky. Mařině, ač mělo tři podhlavničky a velkou duchnu na lůži v podpřístřešku, přece dlouho nemohlo usnouti a vzdychlo si: »Dnes snad ani se neukryndám.« Časně ráno Frančtě na ně volalo: »Mařenků, jesti-li pak se vybabčíš z postele?!« Mařině ležalo, neslyšalo, o ničem nevědělo, ale konečně přece vstalo.

V sednici uklidilo papíři od večera tam poházené, sedlo si na píčku a škeřilo, že se mu od tlučení koření na ruce vypětil podlitý plyskejš. Frančtě je těšilo: »Neškeř, Krystyndel by ti nic nenadělil!« Ztichlo.

O vánocích ve dne v noci, na celý týden, leckde z celého pytle mouky i více pekli šolky (vdolky) a skládanice (koláče). Těsto zadělávali v dížkách i v neckách.

I po vánocích bývalo leckde slyšeti v domě průpovědku: Jména Ježíš, kde skládance ležíš? Hledali ji ještě někde na komoře. Důčata nosila kanduš, spodničku, podvlečku, fěrtoch a šatku hedvábnou nebo jinou. Mnohá se zdobila na krku dvoudukáty i čtyřdukáty se zlatými korunkami na sametkách přišitými, mořskými korály, mořovkami, a granáty. Baby se rády odívaly starodávnými plachetkami s třísněmi a šatku mívaly třá na babku — na pokos uvázanou. Na kožich každá baba stonala, ba, že ju. Muži rádi nosili vysoké boty — faldovačky. Někteří měli z Ruska kožichy a kožešinové čepice persiánové a jiné. Provedlo-li některé zvíře něco nekalého, dávali svou nelibost na jevo výrazy psiště, kočiště, koniště, koziště, slepičiště, kohoutiště a j skoro nadávkou. U Vojačtin bydlily sestry Koňáková a Bystrá. Kdysi tam přebýval voják, a proto jim dali příslotek »u Vojačtin«. Dům jejich dřevrný jako staruška shrbená pod Blatištěm, kde bývalo bláta s utopení, pod rameny staré, šatlavé vrby se chýlil k zemi.

Mužové chodili s flašiny po Uhrách. Bystrý se vrátil. Jeho žena, spatřivši ho na prahu sednice, píchla: »Pěkně vítám za osem roků!« On: »Že ju? Je to jen sedem let.« Dlouho doma nepobyl. Zase odešel do Uher a více se nevrátil. K Vojačtatům chodily na pobyt Cvičtě a Fryčtě s Ferdětem. Dcira Vojačtina se ráda vencišla a často bylo na ni voláno: »Důčiště, pojď do domu!«

V neděli Vojačtata chodila do kostela v nažehlených šatech. Stará Vojačtina

jim připomínala na cestu: »Nezmat' se šaty, večer půjdete do šejdovce tancovat!«

Starý Pavlů stavěl jednou nový dům; byv tázán, pro koho staví, oznámil: »To stavím pro svého zetě.« Od té doby přísláceli tam U zeťů a bydlí tam Koňák. Zeťovi žili spokojeně a dědilo jim to. Dobře se jim vedlo a zdraví jejich bylo tvrdé jako křemenice. Nebyli ducmani a na nikoho nekabousili. Chodili stále v bačkách. Zeťovou pochoutkou byl dumlík mladý, ne starý, šatlavý.

Stará Zeťovka muži doma vyčítala: »Jak poudám, tak poudám, ty bys třá jen fejšil, u pece sed'al a dračky na zátóp štípal.« »A trvám, ty bys na to ani nevid'ala, protože do všeho jen tuze z blízka knikáš, knikoni,« usadil ji starý. »Jak poudám, tak poudám, ušidila bych tě, děti nemám, deset' slepic mám a jednáctýho kohouta, hnoje dost a pro někoho dřít' se nemusím,« odsekla. Často pobejt' chodili do jiného domu. Když z pobytí odcházeli, hostitel za nimi vojal: Mohli jste ještě pobejt', nebo: Pobud'te! Přijd'te zas na pobyt!

Do chalupy přišly jednou na pobyt Čílovče se starou Čílovkou, Hujírče s Hujírkou a stará Kučeřice tam cosi široce od Adama vykládala. — V tom k Chalupským přišly dvě cikánky. Jedna v domě tancovala čardáš zpívajíc: Tumluj se, tumluj! Druhá cikánka se zatím vyvenčila a čísla na domě kanduš. —

Numeráci Jiráček s Jiráčtěttem byli malí, ubozí sirotci. Chodili po domech. Živili je v každém domě den, ve statku dva dni. Učistili je a nikdo jim neublihoval. Do školy chodili pilně. Háby, d'účeti sukniště, chlapani kabatiště a j. vždy někdo daroval. Když nebyla škola, d'účata si hrála.

Boženče se nafrndilo, nakepilo si Mařeckou šatku, Frančtěkcou spodničku, vykrámovalo všechny zaharboucené hračky a strojilo si s nimi. Přišlo čírtě Rozárčino Rozárče, venky nasápalo na třešni nezralých holejsk, na zahrádce s hrstkou hrachových dlašek, přineslo si s Boženčetem.

Za chvíli Boženče zpozorovalo, že mu Rozárče čajzlo nepoležáka, panáčka s olověným těžátkem dole.

Nabuchtovalo mu do zad. Rozárče jako štíře vlezlo pod lůžko, tam škeřilo, močerovalo, ale dlouho tam nepobýlo. Byla to malá čemerka, čemesná a čirné d'úče. Hned se zubilo a pičuřilo. —

Velmi rádi četli. Často bylo slyšeti: »Důče, slyšalos, abys nechalo čtení ted', když se svečirá. Můžeš číst až po světle.« Otec volá: »Kde je Kadla?« Odpověď někde z nadšení: »Čte, nemůž se vybrabeničit' z nádomí a shání háby do šejdovce.« Kadla na to: »Mič a nevži, ty v'hárko, vrdloužko!«

Šišlavý a mazlivou řečí mluvící byl kárán: Nepřemízej se! Mluv jako já a necul prst! —

Sluneční růsa (rosnatku), uznanou Matthiolim za velmi léčivou bylinu, měli v každém domě sušenou v zásobě na domě na zavřetí v prkenné komůrce. Ta v létě, když bylo již pěkně slunčito, hojně rostla a rudě kvetla v rašeliništích mokřin lesa Pelchova. Arnika (prcha chlumní) hojně rostla ve břesu na Drahách, nad Pelchovem; skoro v každém domě měli ji sušenou a také v silné kořalce nebo v čistém líhu namočenou na rany. —

Stará Balatice stonala, vyráželo ji, mluvila ze spaní, oči měla ve studánkách (zapadlé) a pořád byla na líkách. Ani sluneční růsa jí nepomohla. Bartošice dokrůčila jí do Sklenařic pro líky k Metelkovi, který z horských bylin uměl připravovat léčiva v celém Podkrkonoší známá. Ale ani Metelkovy líky nepomohly Balatici a vzdychala: »Jsu jako bzinka. U kata, nač se mořím?« Bartošice došlápla jí ještě až do Zátrnova, do Skokova u hradu Kosti pro líky ke skokovské bábě, která i baňky lidem sama zasekávala. Bartošici se z té cesty udělaly podlomy, pukliny kůže pod prsty u nohou. Ani skokovská bába Balatici nepomohla. Boleslav, její syn, vyhledal jí pomoc lékařskou v Brodě. — Starší doma, na cojku, tvrdém, červeném, pískovcovém, do ostra vybroušeném, kolmo se pohybujícím bruse na sucho a na mírku sekali ze skleněných rafik korale.

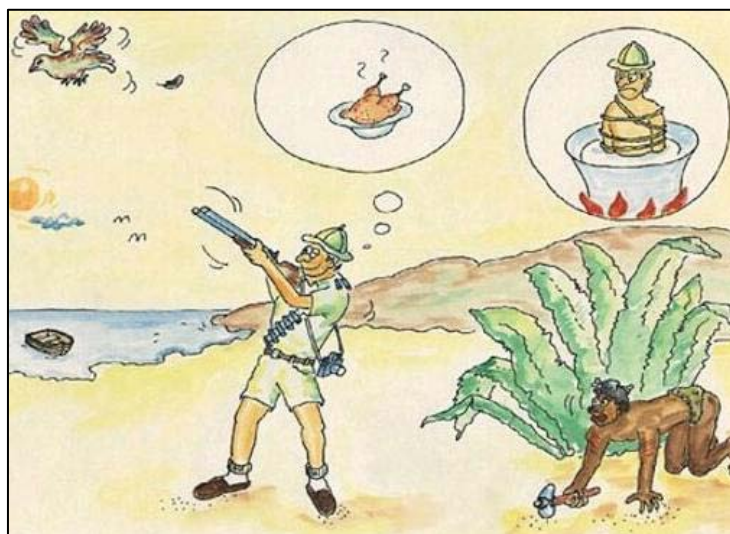
Děti na dva, čtyři, šest a dospělí až na 18 konců ze dřevrných korejtek št'oucháním do drobných, sekaných koralí navlékali korale na slabé, mosazné asi 3 m dlouhé dráty.

V Deržkově korale pálili v ohni, čímž broušené hrany nabývaly lesku; potom je navlékali na nitky. To byla práce žadlavá, piplavá.

Navlečené korale vázali do svazků, balili je do bílého papíru a vozili do Jablonce.

Pokračování příště.....

NĚCO PRO ZASMÁNÍ

Jdou tři chlapi po smrti do ráje a u brány je zastaví Svatý Petr a říká: "Nyní mi řeknete, jak jste zemřeli a já Vás podle toho pustím do ráje." První říká: "Přijedu o den dříve ze služební cesty a najdu ženu v posteli úplně vzrušenou a svlečenou, tak začnu prohledávat byt, nikde nic. Pak vtrhnu na balkon a vidím chlapa jak visí z mého balkonu na laně. Vezmu nůž a odříznu ho. Spadl dolů a plazil se pryč. Tak vezmu starou ledničku co máme na balkóně a hodím ji na něj. Pak mi to dojde, že jsem ho zabil a skočím dolů." "A ty?" ptá se Svatý Petr toho druhého. "Já si natírám zábradlí u balkonu a najednou mně někdo odřízne. Spadnu dolů, zlomím si páteř a plazím se pryč. Pak na mně někdo ještě hodí ledničku." "A jak jsi zemřel ty?" ptá se Svatý Petr třetího. Ten se usměje a řekne: "Sedím si tak v lednici..."

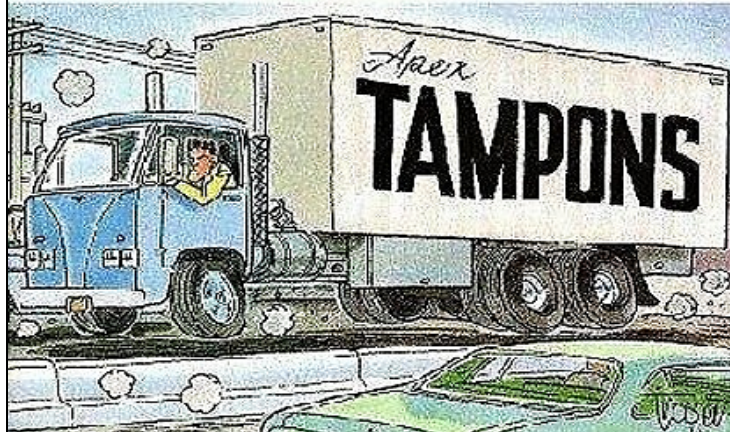

Je podzim. V parku na lavičce sedí dva medvědi a pozorují, jak se stromu padá listí. Jeden se otočí na druhého a povídá: "Řeknu ti, někdy bych vynechal i ten zimní spánek, jen abych viděl toho člověka, jak tam na jaře lepší ty listy zpátky!!"

Jaký je rozdíl mezi chlapem a ženskou, když padají z letadla? Žádný, protože ženská má vložku s křídélkami a chlap má ptáka.

Paní učitelka se v hodině náboženství ptá děti: "Kdo chce jít do nebe? Hlásí se všichni, kromě Pepíčka." Paní učitelka se ho ptá: "Pepíčku, proč ty do nebe nechceš?" Pepíček: "Protože maminka říkala, že mám jít ze školy rovnou domů!!"

Co to je? Je to dlouhé, bílé a na konci je hovno? Výplatní páska.

Přijde koník do hospody, objedná si pivo, vypije a zaplatí. Když je na odchodu, hostinský mu sdělí: "Víte, my tady koně moc často nevidáme." "No a divíte se!?" přeruší ho kůň "Když máte pivo za 100 korun???"

Jaký je rozdíl mezi mladým myslivcem a starým myslivcem? Mladý myslivec spí se zajíčkem a ten starý s bažantem.

MOUDRÁ VĚTA

Muž tvoří a vychovává svět. Muže však vychovává žena.

Miguel de Cervantes

Loužnický Zpravodaj © Loužnice 2010 – fotogalerie: <http://janeklouznice.rajce.idnes.cz/>

Šéfredaktor: Jana Matěásková, tel.: 606 688 277, e-mail: jana.mateaskova@klikni.cz

Redaktor a fotograf: David Šourek, Tomáš Matěáško ml., Lada Špidlenová, Lenka Špidlenová